

SOUTĚŽNÍ ŘÁD

celostátní soutěže barvářů

**O putovní cenu
ČMKCHB**

25. ročník

3.–5. listopadu 2023

Zelená Lhota u Nýrska

akce se koná pod
záštitou ministra zemědělství
Marka Výborného

SOUTĚŽNÍ ŘÁD

celostátní soutěže barvářů

Nejvyšší soutěží barvářů je celostátní soutěž barvářů o „Putovní cenu“, která je pořádána zpravidla jednou za dva roky. Pořadatelem této soutěže je ČMKCHB z. s.. Účast na této soutěži je vyvrcholením pracovní výkonnosti barváře. Na této soutěži je předávána nejlepšímu barváři a vůdci z České republiky „Putovní cena“.

Celostátní soutěž o „Putovní cenu“ je pořádána na přirozené stopě poraněné zvěře. Provádí se v oblastech intenzivních odlovů spárkaté zvěře, kde je předpoklad možnosti odzkoušení potřebného počtu barvářů.

Podmínky účasti v soutěži

Jedné soutěže se může účastnit maximálně 12 barvářů. Účast na této soutěži je limitována minimálním věkem barváře 3 roky. Tento věk musí pes/fena dosáhnout v den před konáním soutěže. Podmínkou je dále úspěšné absolvování IHB, u zahraničních účastníků obdobná zkouška z výkonu uznaná v příslušné zemi. Celostátní soutěže barvářů o „Putovní cenu“ se může barvář zúčastnit pouze jednou za život, výjimku může dostat barvář, který na Celostátní soutěži neměl ohodnocenu práci na přirozené stopě. V případě neobsazení všech vypsanych míst může pořadatel umožnit start i barvářům bez IHB.

Systém hodnocení

Práce posuzují: Vrchní rozhodčí, hlavní rozhodčí pro práce na přirozených stopách, hlavní rozhodčí pro práce na uměle založených pobarvených stopách a technické disciplíny, rozhodčí pro jednotlivé disciplíny.

Pro jednotlivou soutěž jmenuje výbor ČMKCHB z.s. vrchního rozhodčího a hlavní rozhodčí. Rozhodčí na soutěž navrhuje vrchní rozhodčí a deleguje výcvikář klubu.

Vrchní rozhodčí

Vrchní rozhodčí vede celou soutěž. Rozhoduje o podaných protestech. Jeho rozhodnutí je konečné a není proti němu odvolání. Zároveň může zastávat funkci hlavního rozhodčího pro práce na uměle založených pobarvených stopách a technické disciplíny. Nesmí však posuzovat žádné disciplíny. Vede přehled výsledků soutěže. Vyhláší konečné výsledky soutěže.

Hlavní rozhodčí

Hlavní rozhodčí pro práce na přirozených stopách řídí a organizuje práce na přirozených stopách. Provádí ve spolupráci s vrchním rozhodčím losování jednotlivých prací. Rozhoduje o nasazení kontrolních barvářů. Zodpovídá za řádné vyhodnocení prací. Konečné výsledky prací předává vrchnímu rozhodčímu. V případě nutnosti může posuzovat i jednotlivé disciplíny na přirozených stopách.

Hlavní rozhodčí pro práce na uměle založené stopě a technické disciplíny organizuje a dozoruje jednotlivé práce. Pokud není zároveň vrchním rozhodčím, tak zodpovídá za řádné vyhodnocení prací a předává výsledky prací vrchnímu rozhodčímu.

Rozhodčí

Jednotlivé práce posuzuje minimálně dvojice rozhodčích. Posuzují je dle SŘ celostátní soutěže barvářů o „Putovní cenu“. Dbají pokynů hlavních rozhodčích a vrchního rozhodčího.

Protest

Protest lze podat pouze na porušení SŘ pro celostátní soutěž barvářů o „Putovní cenu“ k rukám vrchního rozhodčího. Jeho rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu odvolat.

Disciplíny soutěže

1. Dosled na řemeni nebo na volno
2. Štvaní a stavění
 - a) Štvaní
 - b) Stavění
3. Práce na uměle založené pobarvené stopě
 - a) Vyhledání nástřelu
 - b) Dosled na založené stopě
 - c) Počet nalezených znaků
4. Technické disciplíny
 - a) Vypuštění psa a přivolání
 - b) Šoulačka – volně
 - c) Odložení psa – volně
5. Chuť do práce

Popis disciplín a hodnocení

Neúspěšné hodnocení barváře z některé disciplíny jej nevyřazuje z dalšího pokračování v soutěži, není však hodnocený v ceně, pouze v pořadí.

1. Dosled na řemeni nebo na volno

Zkouší se na stopě náhodně neúmyslně postřeleného kusu jelení, dančí, mufloní nebo černé zvěře. Aby mohla být práce barváře hodnocena do ceny, musí být stopa poraněné zvěře alespoň 500 metrů dlouhá a 5 hodin stará. Nástřel označí lovec (střelec) mysliveckým způsobem pomocí zálomků a o postřelu zvěře vypíše postřelový list, který odevzdá hlavnímu rozhodčímu pro posuzování prací na přirozených stopách. Práce si vůdci losují. Po vylosování prací hlavní rozhodčí předá obálku s postřelovým listem rozhodčím, kteří budou příslušnou práci posuzovat. Po příchodu na místo si vůdce odloží psa a rozhodčí jej obeznámí s postřelovým listem. Vůdce si ověří nástřel, nalezené znaky a na pokyn rozhodčích nasadí psa na stopu zvěře. Barvář musí sledovat stopu s nízkým nosem na dlouhém barvářském řemeni nebo na volno. Při práci na volno až do vydání pokynů ke štvaní nesmí ztratit psovod kontakt se psem. Nesmí jej ztratit z dohledu. Pes nesmí sledovat jiné stopy, ale může je krátce ověřit a sám se opravit. Na stopu je možno nasadit psa maximálně 3x. Každé znovu nasazení psa na stopu snižuje známku o 1 stupeň. Vůdce postupuje se psem po stopě, svůj postup přizpůsobuje členitosti terénu, respektuje pokyny rozhodčích. Musí hlásit každý znak nalezený ve stopní dráze, který potvrzuje přítomnost poraněného kusu. Takto postupují až ke složenému kusu nebo k opuštěnému loži. Je-li kus v loži zhaslý, práce na stopě končí. Po nalezení čerstvého lože, které postřelený kus opustil a zvěř dále před psem uniká, vypouští psovod na pokyn rozhodčího psa ke štvaní. Pes je vypuštěn bez obojku. Je žádoucí, aby měl barvář při vypuštění na sobě zařízení umožňující sledovat jeho aktuální polohu.

Rozhodčí hodnotí zejména stáří stopy, délku stopy, počet oprav, zda pes pracuje s nízkým nosem, na plném řemeni, souhru vůdce se psem, chuť do práce, Aby tato disciplína mohla být hodnocena, musí být zvěř vždy dosledována. V případě, že není a jsou nalezeny znaky postřelení zvěře (barva, úlomky kostí aj.), musí být na dosled nasazený kontrolní pes. Při úspěšném dosledu zvěře kontrolním psem je barvář hodnocen známkou 0.

Hodnocení:

Známka 4 – možno hodnotit práci psa, který pracuje správně a samostatně po celou stopu, bez scházení ze stopy, pracuje s nízkým nosem, s viditelnou chutí do práce, pokud to terén dovolí v plném řemeni. Nařízený předsled nebo ověření stopní dráhy, pokud jí pes potvrdí, se nepovažuje za znovu nasazení psa.

Známka N – znamená, že barvář nebyl hodnocen z disciplíny Dosled na řemeni nebo na volno. Barvář, který nemá tuto disciplínu posouzeno, nemůže být hodnocen v ceně ale pouze v pořadí. Známka N (nehodnocen) - znamená, že barvář neměl možnost být z disciplíny hodnocen.

2. Štvaní a stavění

Štvaní

Pokud vydá rozhodčí pokyn k vypuštění psa ke štvaní, má pes sledovat zvěř tak dlouho, dokud jí nezastaví. Pes nesmí štvát zdravou zvěř. Je-li omylem vypuštěn za zdravou zvěř, musí ji sám opustit a zpravidla do 15 minut se vrátit. Další pronásledování zdravé zvěře se hodnotí známkou o 1 až 2 stupně nižší.

Rozhodčí musí sledovat, zda pes hlásí na stopě, nebo pouze tehdy, kdy zvěř vidí. Dále zda zvěř pronásleduje a hlásí vytrvale a naruživě, nebo hlásí jen občas a slabě. Zda se nevrací k vůdci a ten jej musí k dalšímu štvaní povzbuzovat.

Hodnocení:

Známkou 4 – možno hodnotit psa, který nepřetržitě hlásí i teplou stopu zvěře. **Známka N** – je uvedena u barváře, který neměl možnost zvěř štvát. Barvář může být hodnocen v ceně.

Stavění

Po zastavení poraněné zvěře musí pes tuto pevně stavět a hlasitě ohlašovat, pokud možno proti hlavě. Pes by zvěř neměl strhnout. Není chybou, pokud unikající zvěř pes nutí k zastavení chytáním za patu nebo běhy.

Rozhodčí se soustředí při posuzování zejména na vytrvalost v hlasitém stavění. Po dostižení stavěného kusu vůdcem a rozhodčím vydá rozhodčí příkaz k co nejrychlejšímu ukončení dosledu. Dostřelení kusu provádí zásadně vůdce psa. Jiná možnost je pouze na výslovné přání vůdce psa.

Této disciplíny se účastní pouze vůdce psa a rozhodčí. Rozhodčí zanechá případnou korunu v místě vypuštění psa na štvání.

Hodnocení:

Pokud nebyla posuzována disciplína štvání, nemůže být posuzována ani disciplína Stavění. **Známkou 4** – je možno hodnotit barváře, který neopustí stavěnou zvěř, ve stavění vytrvá, pokud mu síly stačí. Případné odchylky musí být řešeny snížením známky. **Známka (N)** – je uvedena u barváře, který neměl možnost zvěř stavět. Barvář může být hodnocen v ceně.

Poznámka:

Při disciplíně dosled na řemeni nebo na volno, štvání a stavění se doporučuje, zvláště v těžkých a nepřehledných terénech, použití prostředků pro sledování barváře.

3. Práce na uměle založené pobarvené stopě

Vyhledání nástřelu

Nástřel, který se zakládá spolu s umělou stopou pro disciplínu Dosled na založené stopě, se nachází na začátku stopní dráhy ve vyznačeném prostoru asi 30 x 30 metrů. Rohy čtverce, ve kterém se nachází nástřel, jsou viditelně vyznačeny v terénu a označeny písmeny A,B,C,D a pořadovým číslem uměle založené stopy. Na nástřelu je větší množství barvy, stříž a kousek kůže ze spárku použitého na stopní dráhu, pevně připevněného kolíkem k zemi, nebo do náběhu kořene stromu. Při zakládání stopy musí spárky zvěře krátký čas ležet na místě nástřelu. Další barva na založené stopě je až po opuštění nástřelového prostoru. Rozhodčí, který zakládá stopu, vyznačí na postřelový list orientační zákres místa nástřelu, popis místa, upevnění nástřelu, číslo a čas založení stopy. Postřelový list vloží do obálky s číslem stopy, zalepí a takto ji odevzdá hlavnímu rozhodčímu. Číslo stopy si vylosuje vůdce při nástupu. Po příchodu k vylosované umělé stopě začne vůdce na pokyn rozhodčích vyhledávat nástřel. Jestliže do 10 minut neoznámí rozhodčím vyhledání nástřelu, rozhodčí místo nástřelu ukáže vůdci dle nákresu v postřelovém listu. Za vyhledání nástřelu se považuje čas, kdy vůdce ukáže rozhodčím znaky na místě vyznačeném v obálce.

Hodnocení:

Známka 4 – za vyhledání nástřelu do 5 minut.

Známka 3 – do 7 minut

Známka 2 – do 9 minut

Známka 1 – do 10 minut

Známka 0 – případě nenalezení nástřelu v časovém limitu 10 minut.

Čas, který měří rozhodčí se nezapočítává do času dosledu na umělé stopě.

Dosled na založené stopě

Zkouší se na uměle založené pobarvené stopě jelení, dančí nebo mufloní zvěře. Pravidla pro použití pomůcek pro založení stopy v terénu jsou stejná jako na Pb (dřeváky, šlapadla nebo kolečko), na konkrétní soutěži vždy jen jedním způsobem, stopní dráha má dva alespoň 50 metrů dlouhé pravouhlé háky (lomy), vratistopu a pobarvené lože. Minimální délka umělé stopy je 1000 metrů a stáří stopy je minimálně 18 hodin. Do stopní dráhy se při jejím zakládání kape barva. Na celou stopní dráhu, včetně vyznačení nástřelu, se použije 0,3 litru barvy (směsí krve smíchané s obsahem trávníku a barvy z použité zvěře). Na každé stopní dráze jsou umístěny jednotně 3 znaky, malý kousek kůže se srstí pokapaný barvou. První znak je umístěn v místě prvního lomu stopní dráhy, druhý ve vrcholu vratistopy a třetí v loži, které je minimálně 150 metrů před koncem stopy. Znaky jsou kolíkem pevně uchycené k zemi (terénu) přímo ve stopní dráze a jsou vhodně, ale nezaměnitelně označené kódem, který musí obsahovat číslo stopní dráhy a je čitelný i za deště (velikost 4 x 4 cm). Na konci stopní dráhy je položený kus zvěře, z které pochází spárky pro zakládání stopy. Konec stopní dráhy je taktéž z druhé strany označen číslem. Na stopní dráze nesmí být s výjimkou uvedených znaků, označení nástřelu a konce stopy žádné jiné pomocné značky vyznačující dráhu uměle založené stopy! Jednotlivé stopní dráhy musí být od sebe v každém místě vzdáleny minimálně 200 metrů. V momentě odsouhlasení nástřelu seznámí rozhodčí vůdce s typem znaků, vypustí vůdce s barvářem na stopu a zapíše do postřelového listu čas, který oznámí vůdci. Doporučuje se, aby rozhodčí i vůdce byli po dobu plnění disciplíny spojeni vhodným způsobem (mobilní telefon, vysílačky). Vůdce s barvářem pracují na stopní dráze zcela samostatně, jakákoliv zjištěná cizí pomoc jakýmkoliv způsobem (přes telefon, vysílačku, GPS) znamená okamžitou diskvalifikaci. Na druhé straně, v dostatečné vzdálenosti od položené zvěře, druhý rozhodčí sleduje příchod vůdce s barvářem ke zvěři. Při práci na volno nesmí pes ztrá-

cet kontakt s psodvem, nesmí jej ztratit z dohledu a musí se pohybovat v pachovém koridoru stopy. Čas běží dokud pes i vůdce nejsou u položeného kusu na konci stopní dráhy. Zde vůdce odevzdá rozhodčím vyhledané znaky.

Hodnocení:

Známkou 4 – je možné hodnotit práci barváře, který vypracuje stopu do 40 minut, kus dosledoval a našel alespoň 2 znaky.

Známkou 3 – je možné hodnotit práci barváře, který vypracuje stopu do 50 minut, kus dosledoval a našel alespoň 1 znak.

Známkou 2 – je možné hodnotit práci barváře, který vypracuje stopu do 60 minut, kus dosledoval a našel alespoň 1 znak.

Známkou 1 – je možné hodnotit práci barváře, který vypracuje stopu do 60 minut, kus dosledoval ale nenalezl žádný znak.

Známkou 0 – se hodnotí barvář, který v časovém limitu 60 minut nevypracuje stopu a kus nedosleduje. Počet nalezených znaků nerozhoduje.

Počet nalezených znaků

Hodnocení:

Známka odpovídá počtu nalezených znaků. To i v případě, že barvář byl z Dosledu na založené stopě hodnocen známkou 0.

4. Technické disciplíny

Vypuštění a přivolání psa

Pes musí být vypuštěn z řemene s obojkem na krku volně do vymezeného prostoru. Na pokyn rozhodčího musí vůdce psa přivolat a upoutat na řemen. Každý další povel snižuje známku o 1 stupeň. Pokud není pes přivolán a upoután po příkazu rozhodčího do 5 minut, je hodnocen známkou 0.

Šoulačka

Zkouška probíhá na volno. Pes musí sledovat, bez upoutání, vůdce po jeho levé straně, na úzkých chodničkách nebo v hustém porostu může jít za ním. Nesmí předbíhat, zdržovat se, pobíhat okolo vůdce. Při zastavení vůdce se pes musí také zastavit. Toto zastavení musí vůdce na určené trase alespoň 2x předvést. Zkouška se provádí v lesním prostředí. Zdržení vůdce psem z důvodu ověřování si stopy se nepovažuje za chybu. Šoulačka končí odložením psa.

Hodnocení:

Známkou 4 – je možno hodnotit psa, který je po celou dobu zkoušky ovladatelný, správně se orientuje v chůzi vedle vůdce nebo za ním.

Odložení psa

Pes musí být odložen nenápadným způsobem bez řemene, nebo s řemenem volně položeným vedle psa. Vůdce pokračuje v chůzi, aby se vzdálil z dohledu psa, nejméně však 50 metrů. Zkouška trvá nejméně 10 minut. Po 5 minutách vůdce na pokyn rozhodčího vystřelí ránu ze zbraně.

Hodnocení:

Známkou 4 – je možno hodnotit psa, který neprojeví hlasitost a neopustí stanoviště, případný pohyb je dán pouze hledáním vhodnějšího místa.

Známkou 3 – je možno hodnotit psa, který opustí dané místo do vzdálenosti 5 m. Každé další vzdálení psa o vzdálenost 5 metrů, snižuje známku o 1 stupeň.

5. Chůť do práce

Tato vrozená vlastnost se zkouší po celou dobu soutěže a hodnotí se na závěr. Převažující hodnocení vychází ze známek z dosledů, kde má pes možnost projevit hluboký zájem o práci, svoji vůli a vytrvalost. Barvář musí s ochotou plnit příkazy vůdce, hodnotí se také jeho temperament, spolehlivost a ovladatelnost. Aby pes v soutěži obstál v ceně, musí získat alespoň známku 2.

Hodnocení:

Známkou 4 – je možno hodnotit psa, který ochotně a samostatně projevuje zájem a snahu plnit příkazy a ochotně pracuje.

Soudcovská tabulka soutěže barvářů

	nejnižší známka pro cenu			koeficient			známka	maximální počet bodů
	I.	II.	III.	500+	1000+	2000+		
Dosled								
Stáří stopy nad 5 h.	4	3	2	10	20	30	4	200
Stáří stopy nad 12 h.	4	3	2	20	30	40		
Stáří stopy nad 24 h.	4	3	2	30	40	50		
Štvaní a stavění								
Štvaní	4/N	3/N	2/N	10			4	40
Stavění	4/N	3/N	2/N	10			4	40
Práce na uměle založené stopě								
Vyhledávání nástřelu	4	3	2	5			4	20
Práce na uměle založené na stopě	4	3	2	20			4	80
Počet nalezených znaků	2	1	0	10			3	30
Technické disciplíny								
vypuštění a přivolání psa	4	3	2	5			4	20
šoulačka s odložním	4	3	2	10			4	40
odložení psa	4	3	2	10			4	40
Chuť do práce	4	3	2	20			4	80

Nejnižší počet bodů pro cenu								
bez štvaní a stavění	340	250	160					
se seštváním a stavěním	420	310	200					

Závěr

Soutěžní řád (dále SŘ) pro posouzení soutěže barvářů je postaven tak, aby zařazené disciplíny prověřily kvalitu výcviku barváře a vůdce měl možnost předvést souhru v práci se svým psem. Disciplíny jsou postaveny tak, aby se předváděná práce barváře co nejvíce blížila praktickým dosledům lovecky upotřebitelného barváře při provozování myslivosti a lovecké praxe.

SŘ obsahuje pokyny, jak se v jednotlivých disciplínách chovat, aby byl dosled zvěře veden šetrně a co nejrychleji ukončen tak, aby nedocházelo ke stresování zvěře a zkrátilo se tím utrpení postřelené zvěře při lovu.

SŘ také dbá na vztah psovoda a loveckého psa. Nepřipouští jakékoliv fyzické trestání nebo hrubé zacházení s loveckým psem. Takové jednání je důvodem k okamžitému vyloučení ze soutěže. Naopak souhra psa a jeho vůdce je vždy kladně hodnocena.

Některé skutečnosti a podrobnosti, které tento SŘ nemůže řešit nebo předvídat ve větší šíři, budou řešeny a prováděny podle pokynů, které vzejdou z porad rozhodčích před zahájením a v průběhu soutěže. Tím budou zohledněny specifické podmínky, které mohou být v různých oblastech podle místa konání soutěže různé. Tyto budou pak upřesněny a vysvětleny na poradě rozhodčích a vůdců před zahájením plnění jednotlivých disciplín.

Korona a zájem myslivecké veřejnosti je pro soutěž barvářů žádoucí, musí však vždy dbát pokynů rozhodčích

Výbor ČMKCHB

Hlavní partneři akce

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.

Sklenářství
Plovární
Plovární 17, Plzeň

myslivosti

FORMUM

výroba reklamy
www.formum.cz

**Děkujeme všem sponzorům,
firmám a osobám bez nichž by se tato
soutěž nemohla konat.**